

Spôsoby financovania v kultúre

Ing. Marcel Čas, PhD.
Inštitút kultúrnej politiky

Mgr. Zuzana Ivašková
MKSR

Dobre spravovaná kultúra

Hlavný organizátor:

Spolupráca:

PKKP

ikp

ÚRAD SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

PRAVIDLÁ:

SOM TU A TERAZ

MÔZEM SA ZABÁVAŤ

PROTIREČENIA SÚ OK

DÔVERA A VZAJOMNÁ A V PROCES

SME TU NAVZAJOM PRE SEBA

PRISPÍEVAM VLASTNOU PERSPEKTÍVOU

PYTAM SA, KEĎ POTREBUJEM

POČUVAM SRDCOM A ROZUMOM

PROGRAM

15:00 – 17:00

15:00 Zhrnutie výstupov za pracovnú skupinu

15:20 Diskusia formou “world cafe”

1. kolo: 15:20-15:40
2. kolo: 15:40-16:00
3. kolo: 16:00-16:20

16:30 Zdieľanie za stoly, závery a odporúčania

16:55 Čo ďalej?

SPÔSOBY
FINANCOVANIA
V KULTÚRE

19. 9. 2023

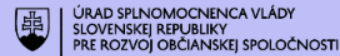
Hlavný organizátor:

Spolupráca:

PKKP

ikp

Identifikované problémy

- nepomer celkového objemu verejných financií v oblasti kultúry vzhľadom na potreby kultúrnej obce
- dominantná pozícia obmedzených verejných zdrojov
- nedostatočná variabilita finančných nástrojov kultúrnej politiky
- absencia viaczdrojového financovania kultúry a kultúrnych aktivít

Výstupy pracovnej skupiny

1. spôsoby financovania kultúry a kreatívneho priemyslu
1. ideový zámer sponzoringu v kultúre a kreatívnom priemysle
1. návrh mandátu revízie výdavkov II
1. financovanie služieb vo verejnom záujme

Spôsoby financovania kultúry a kreatívneho priemyslu

SPÔSOBY
FINANCOVANIA
V KULTÚRE

19. 9. 2023

Hlavný organizátor:

Spolupráca:

PKKP

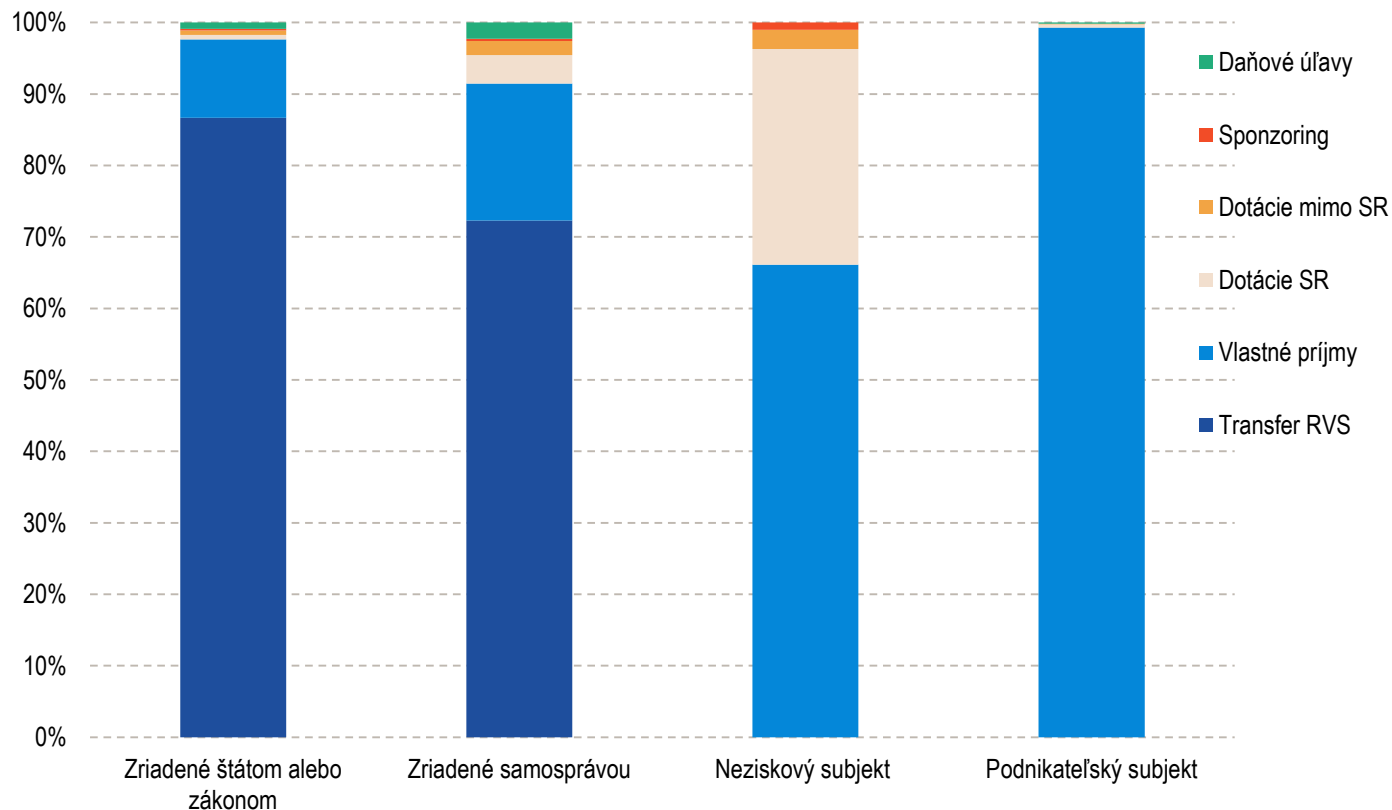
ikp

Mapovanie zdrojov financovania subjektov v KKP

Zdroj financovania (riadok) / druh PO (stĺpec)		Verejné zdroje			Súkromné zdroje			Spolu
		Transfer od zriaďovateľa	Daňové zvýhodnenie	Nenárokovateľná dotácia	Zárobková činnosť (predaj lístkov, prenájom, predaj TaS)	Dary a sponzorské príspevky	Zahraničná nenárokovateľná dotácia	
Zriaďované PO	Zriadené štátom alebo zákonom	249,0 mil. eur	2,5 mil. eur	1,8 mil. eur	31,6 mil. eur	2 mil. eur	1,8 mil. eur	287,4 mil. eur
	Zriadené samosprávou	154,4 mil. eur	4,9 mil. eur	8,5 mil. eur	40,9 mil. eur		4,2 mil. eur	213,6 mil. eur
Nezriaďované PO	Neziskový subjekt	-	-	19,6 mil. eur	43,0 mil. eur		3,5 mil. eur	65,0 mil. eur
	Podnikateľský subjekt	-	3,3 mil. eur	9,8 mil. eur	2 060,8 mil. eur	-		2 075,6 mil. eur
Spolu		403,4 mil. eur	10,7 mil. eur	39,7 mil. eur	2 176,3 mil. eur	2 mil. eur	9,5 mil. eur	2 641,6 mil. eur

Podiel zdrojov financovania subjektov v KKP

Čo absentuje?

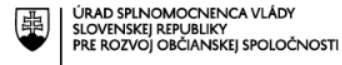
- Súkromné financovanie, tradícia mecenášstva
- Princíp spájania finančných zdrojov v dotačných fondoch (tzv. matching verejných zdrojov).
- Viacerí zriaďovatelia
- “sprostredkované financovanie” na určené obdobie
- Prístup k diverzifikácií príjmov

Aké nedostatky v oblasti financovania KKP vnímate vy?

Hlavný organizátor:

Spolupráca:

Ideový zámer sponzoringu v kultúre a kreatívnom priemysle

SPÔSOBY
FINANCOVANIA
V KULTÚRE

19. 9. 2023

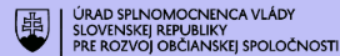
Hlavný organizátor:

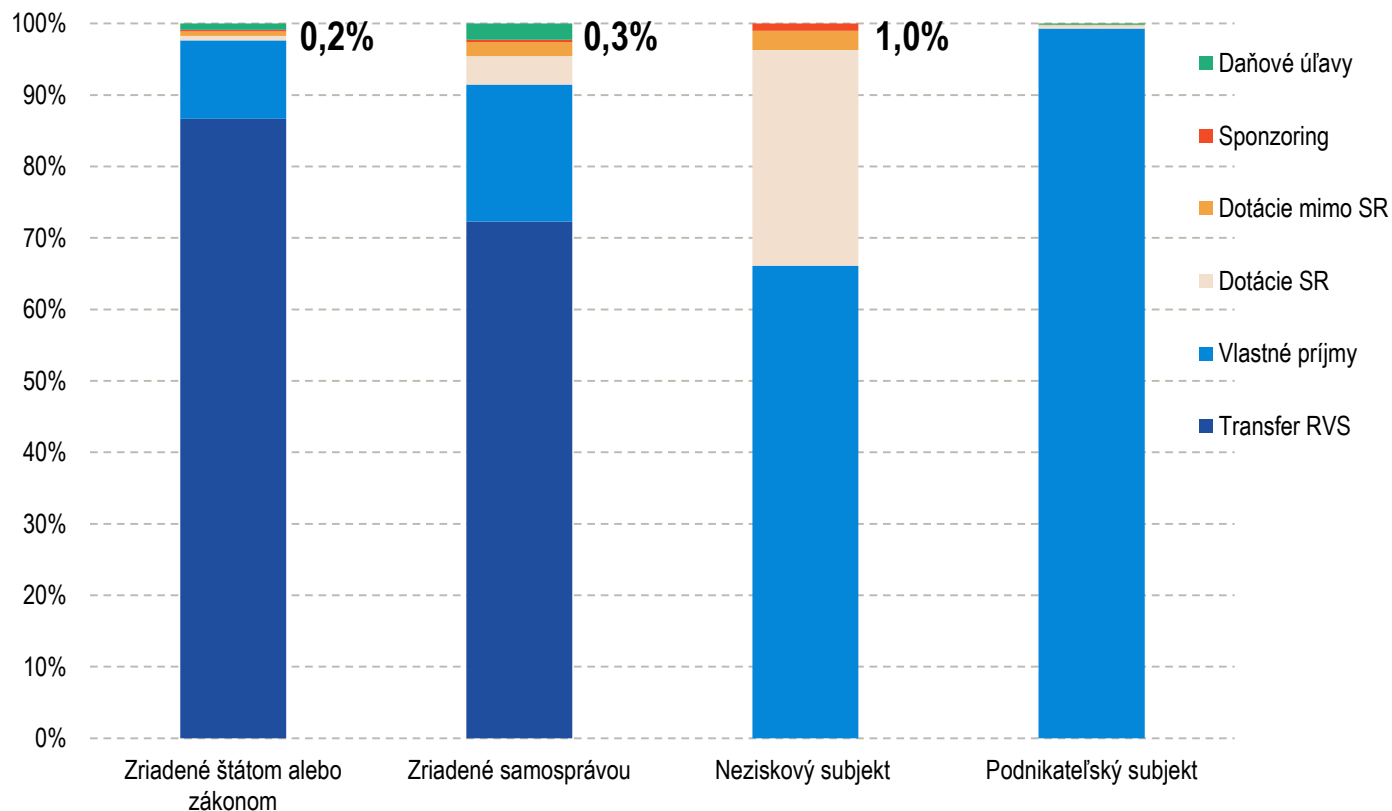
Spolupráca:

PKKP

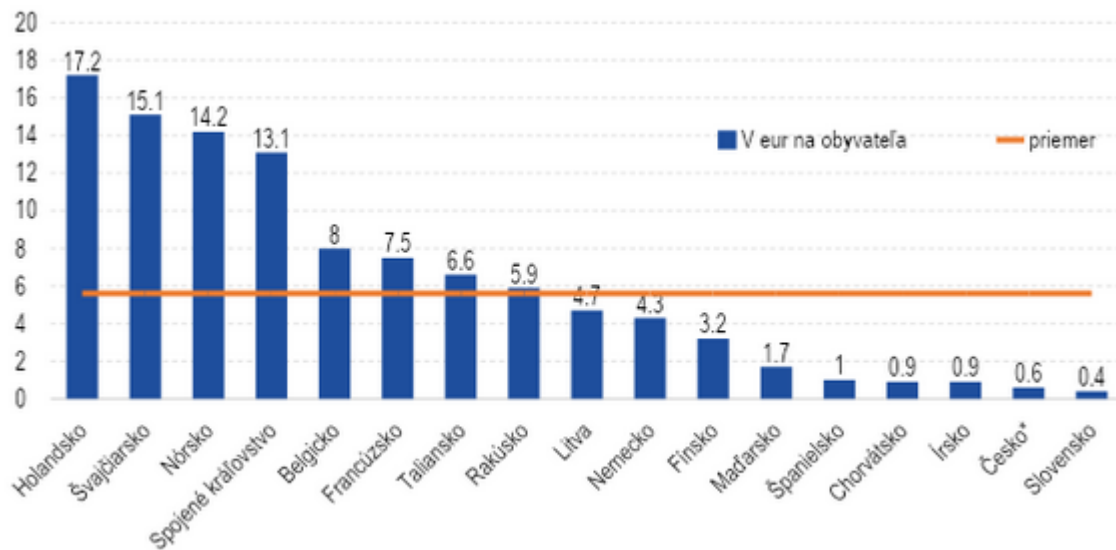
ikp

Zámery pre zákon o sponzoringu

Zámery pre zákon o sponzoringu – porovnanie so zahraničím

Ciele pripravovaného zákona o sponzoringu

- Zvýšiť mieru súkromných finančných prostriedkov v KKP
- Zvýšiť mieru udržateľnosti a odolnosti financovania subjektov v KKP
- Vytvoriť konkurenčné prostredie súťažením o sponzorstvo
- Vytvoriť motivujúce prostredie pre investície do obnovy národných kultúrnych pamiatok

Model pripravovaného zákona o sponzoringu

- novelizácia zákona o daní z príjmov.
- stanovenie základných práv a povinností poskytovateľa a prijímateľa sponzoringu
- umožnenie daňovým subjektom znížiť si základ dane o výšku vyplateného sponzoringu
- vytvorenie registra FO a PO činných v KKP s jasnými podmienkami zápisu

Oprávnení prijímateľa

- vlastníci národných kultúrnych pamiatok
- FO a PO zapísané v registri

Podmienky pre zápis do registra

Fyzické osoby, ktoré:

- vykonávajú kultúrne/kreatívne zamestnanie podľa SK ISCO-08,
- vykonávajú túto činnosť aspoň jeden rok v období posledných troch rokov,
- z tejto činnosti dosahujú v období posledných troch rokov peňažný príjem.

Právnické osoby, ktoré:

- vykonávajú kultúrnu/kreatívnu činnosť podľa SK NACE,
- vykonávajú túto činnosť aspoň jeden rok v období posledných troch rokov,
- z tejto činnosti dosahujú v období posledných troch rokov peňažný príjem.

Financovanie služieb vo verejnom záujme

SPÔSOBY
FINANCOVANIA
V KULTÚRE

19. 9. 2023

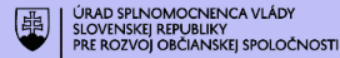
Hlavný organizátor:

Spolupráca:

PKKP

ikp

Z čoho vychádzame

- legislatívny zámer k návrhu *Zákona o službách vo verejnom záujme* / Úrad splnomocnenca pre rozvoj občianskej spoločnosti (2022-2023)
- nový systémový prvok, ktorý by umožňoval objednať si štátom služby u neštátneho (prevažne MNO) prostredia formou kontraktu (výber by prebiehal na základe výzvy – výberu podľa stanovených kritérií)
- služby, ktoré verejný orgán (v prípade kultúry MK SR) určí za služby, ktoré si chce/potrebuje objednať - vychádza z objednávky na základe výzvy príslušného orgánu verejnej správy
- nemá nahradiť existujúce mechanizmy štátnej politiky, má ich vhodne doplniť - má byť flexibilným a dynamickým doplnkovým nástrojom vo všetkých oblastiach služieb vo verejnom záujme

Z čoho vychádzame

- štát, mestá a VÚC zabezpečujú všeobecne prospešné služby vo vybraných oblastiach prevažne interne
- rozšírenie kapacít verejnej správy pri poskytovaní konkrétnych všeobecne prospešných služieb, napr. v prípadoch, kedy MNO poskytujú všeobecne prospešné služby nad rámec tých typov, ktoré zabezpečuje verejná správa
- vychádza z verejného záujmu, ktorý nenapĺňajú len zriadené organizácie (potreba jasnej definície a klasifikácie služieb vo verejnom záujme)
- subjekty spája to, pre koho kultúru tvoria - cieľom je aby verejné služby využíval čo najväčší počet ľudí čo najlepším možným spôsobom
- potrebujeme nastaviť systémové podmienky pre fungovanie všetkých subjektov v kultúre poskytujúcich verejné služby bez ohľadu na zriaďovateľa a prispieť k zlepšeniu ich podmienok

Čo prinesie

- možnosť inštitucionalizácie a profesionalizácie (v zmysle budovania kapacít pre poskytovanie služieb) pre tie subjekty, ktoré poskytujú verejné služby určené ako prioritné a nedostatočne pokryté sieťou verejných poskytovateľov
- forma príspevku formou kontraktu s cieľom zabezpečenia kontinuity poskytovania osvedčených a opakujúcich sa všeobecne prospešných služieb, ako aj nepredvídaných a mimoriadnych udalostí
- odporúča sa ako viacročný finančný mechanizmus - kontrakt (závisí od poskytovateľa, cieľom je však zvrátiť prax jednoročného kontrahovania).
- finančné prostriedky poskytnuté formou príspevku zo štátneho rozpočtu (nie dotácia), do oprávnených výdavkov MNO zahnuté aj mzdy a odvody pracovníkov MNO
- posilnenie kvality činnosti MNO cez akreditáciu vo vybraných oblastiach poskytovania služieb

Čo potrebujeme

- pomenovať a systematizovať kultúrne služby vo verejnom záujme (klasifikácia), vytvoriť register kultúrnych služieb vo verejnom záujme
- špecifikovať subjekty oprávnené vykonávať služby vo verejnom záujme a vytvoriť zoznam poskytovateľov
- určiť spôsob výberu poskytovateľov služieb vo verejnom záujme - kritériá, podľa ktorých sa bude vyberať poskytovateľ a vyhodnocovať kvalita služby (dbať na atribúty ako relevancia, účinnosť, efektivita, udržateľnosť a dopad - univerzálnosť služby, kontinuita poskytovania služby, kvalita služby, cenová dostupnosť služby)
- analýzu toho, čo a v akej kvalite rezort kultúry vie vo verejnom záujme zabezpečiť, čo nevie, prípadne nevie dostatočne efektívne (následne vypracovať Konceptiu rozvoja služieb vo verejnom záujme)

Problémové okruhy

- ťažko aplikovateľné v kultúre - v porovnaní napr. so sociálnymi službami - v kultúre nie je uchopiteľný klient a jeho potreby
- nedostatok zdrojov zo štátneho rozpočtu v kultúre – už dnes problém pokryť záväzkov štátu cez nim priamo poskytované služby vo verejnom záujme (aj v oblasti kultúry) - vytvorenie dopytu zo strany príslušného orgánu verejnej správy
- nároky na kontrahované subjekty – inštitucionálna kondícia vedieť službu poskytnúť (ak bude záruka súčasťou výzvy, ťažko splniteľné)
- úzky profil vzhľadom na aktuálnu sieť verejnej infraštruktúry
- vôľa ústredných orgánov „podeliť sa o poskytovanie služieb“ – potrebná spoločenská diskusia a politická vôľa (citlivé vzhľadom na postavenie MNO)
- zavedenie vhodnej metodiky merania celkových nákladov spojených s interným a externým modelom zabezpečovania všeobecne prospešných služieb
- prísna finančná disciplína a kontrola (dohľad nad hospodárením s príspevkom) a sústavná evaluácia poskytovaných verejných kultúrnych služieb s ohľadom na potreby užívateľov a poslanie poskytovateľov

Čo zostalo neprediskutované?

V2: Iné formy financovania kultúry
a kreatívneho priemyslu.

V3: Celkový rozsah revízie a harmonogram
spracovania.

**Ďakujeme za
pozornosť**

Nejaké otázky?

Dobre
spravovaná
kultúra

19. 9. 2023

Téma 1: Sponzoring

Téma 2: Služby vo verejnom záujme / verejné zdroje

Téma 3: Iné formy financovania / Sponzoring - riziká

Hlavný organizátor:

15:20 Diskusia formou “world cafe”

1. **kolo:** 15:20–15:40
2. **kolo:** 15:40–16:00
3. **kolo:** 16:00–16:20

16:30 Zdieľanie za stoly

Postačuje navrhovaná úprava? V čom nie je dostatočná? Aké by mala zahŕňať právne formy? +

Aké sú kultúrne služby ktoré by sa dali pilotovať v rámci zákona o službách vo verejnom záujme?

V čom zlepšiť existujúce, alebo aké iné formy chýbajú? Aké sú riziká pre sponzoring v kultúre?

Spolupráca:

Otázky pre okrúhly stôl - sponzoring

Postačuje navrhovaná úprava?

V čom sa dá rozvinúť / dopracovať?

Aké by mala zahŕňať právne formy?

Ako vieme zabrániť tomu, aby sa navrhovaný model neminul účinku?

Aké vnímate riziká spojené s navrhovaným modelom?

Čo od toho očakávate?

Otázky pre okrúhly stôl - služby vo verejnom záujme

Má legislatívny zámer potenciál doplniť existujúce finančné mechanizmy v kultúre? Viete si predstaviť jeho uplatnenie v praxi? Kde vidíte naopak riziká pre oblasť kultúry?

Aké východiská ponúka pre vyrovnanie vnímania subjektov v kultúre - posunom diskusie k verejnej službe?

Ktoré kultúrne služby by sa dali pilotovať v rámci zákona o službách vo verejnom záujme?

Čo ďalej?

- Zápis a odporúčania pre vedenie MK SR
- Fórum Stratégie rozvoja KKP 2030 – budeme zisťovať stupeň záujmu zúčastňovať sa na implementácií
- Expertné skupiny plánujeme pokračovať v náväznosti na tému stratégie

Hlavný organizátor:

Spolupráca:

PKKP

i k p

**Ďakujeme za
pozornosť**

Dobre
spravovaná
kultúra

19. 9. 2023